

AJUNTAMENT DE REUS
ENSENYAMENT I
POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Projecte **Crea't** Núria Saló Jubany

II PREMI A LA RECERGA I LA INNOVACIÓ EDUCATIVES ANGELETA FERRER I SENSAT 2011

Proposta per treballar la creativitat amb infants,
famílies i mestres.

Núria Saló Jubany **Projecte Crea't**

II PREMI A LA RECERCA I LA INNOVACIÓ EDUCATIVES ANGELETA FERRER I SENSAT 2011

ÍNDEX

Presentació	4
Introducció	5
Projecte Crea't Infants a l'escola bressol	
• Metodologia d'aplicació	6
• Descripció de l'activitat	6
• Indicadors d'avaluació	7
• Evolució general en imatges	8
Projecte Crea't Mestres o el Taller de creativitat	
• Justificació	10
• Descripció	10
• Recursos plàstics	12
Projecte Crea't Pares i Mares	
• La reunió	13
El segon taller per a mestres: L'apunt de creativitat	
• L'educació de la sensibilitat. Els sentits	14
Annexos	
• Llista d'assistència	15
• Fitxa d'avaluació	16
• Convocatòria de la reunió de pares i mares	17

PRESENTACIÓ

L'Angeleta Ferrer i Sensat (Barcelona, 1904-1992), filla de l'eminent pedagoga catalana Rosa Sensat, exercí com a professora a l'Institut de Reus després de la Guerra Civil, un cop se li va permetre el retorn a Catalunya. La seva vocació pedagògica va marcar-ne la trajectòria, i un resum de com veia la vida i l'educació són aquestes paraules: *"Estic contenta, però, de com he viscut. I afirmo que l'educació és més obra d'amor que de ciència, i que no hi ha res tan difícil i interessant com descobrir i formar la persona humana"*.

Com a regidora d'Ensenyament i Política Lingüística, i també com a mestra, em satisfà presentar l'edició del treball guardonat amb el 2n premi de l'XI convocatòria dels premis Angeleta Ferrer Sensat a la Recerca i la Innovació Educatives, uns premis que any rere any han reconegut projectes interessants i diferents, uns treballs que van conegint una veritable col·lecció de mètodes per impartir pedagogia a les aules, com va fer al seu dia l'Angeleta Ferrer i Sensat.

El projecte Crea't, de Núria Saló Jubany, mestra de l'EBM El Lligabosc de Reus, neix de la premissa de voler fer experimentació plàstica amb infants de 2 a 3 anys, però a la vegada de qüestionar-se molts dubtes relacionats amb la creativitat.

Com diu l'autora: *"a 0-3 encara és més difícil saber com fomentar la creativitat. Cal observar i experimentar què estan cercant realment els infants (...), facilitar als alumnes els estris necessaris (...), i per si sols aniran descobrint com utilitzar-los. (...) És imprescindible deixar de banda els prejudicis, dels quals tirem massa sovint, per saber què els interessa, què cerquen i què necessiten per portar a terme el desenvolupament correcte de la seva creativitat"*.

Crea't ja forma part de la col·lecció dels Premis Angeleta Ferrer i Sensat guardonats que podeu trobar al web de l'Ajuntament de Reus i que representen la creativitat pedagògica de la nostra ciutat; una col·lecció que recull i reconeix experiències capdavanteres en innovació i recerca, una eina per als professionals de l'educació.

M. Dolors Sardà Lozano, regidora cap d'Àrea d'Ensenyament i Política Lingüística

PROJECTE CREAT • INTRODUCCIÓ

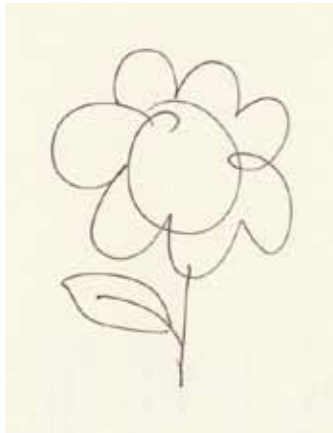
Des de petita, el món de l'art m'ha interessat. Vaig estudiar Arts i Oficis Artístics a l'Escola Massana de Barcelona i em vaig especialitzar en Ceràmica. Posteriorment, de la mà del tapisser Herbert López, vaig aprendre durant 5 anys l'art del tapís. D'aquests dues arts he gaudit àmpliament treballant-ne professionalment i dedicant-me a la docència.

Per camins que ens porta la vida, vaig entrar al món de l'educació infantil i també em va apassionar. Actualment sóc directora de l'EBM El Lligabosc.

Des d'aleshores que pensava com podia unir aquest dos mons, la creativitat i els infants. Estava segura que els infants són creatius i la seva valentia ho corroborava. Creativitat i por no s'avenen i els infants encara no tenen por d'equivocar-se pintant. Ja vindran més endavant aquestes pors.

El Projecte Crea't neix de voler fer experimentació plàstica amb infants de 2 a 3 anys, però a la vegada qüestionar-me molts perquè relacionats amb la creativitat:

- Som creatius?
- Ens permetem de ser-ho?
- Promocionem que els nostres infants ho siguin?
- Com són els infants en estat pur?
- Eduquem correctament?
- Quines eines pedagògiques tenen els educadors i educadores?
- Per què quan demanem a un infant de P-3 que pinti una flor ens omple l'espai de mil colors i formes inconcretes i si ho demanem a un de més gran, irremeiablement fa això:

- Que ha passat amb la creativitat?
- És que la perdem en créixer?
- O que l'educació és inversament proporcional a la creativitat?
- Què fem malament?
- Com podríem mantenir-la i, si és possible, potenciar-la?

El món professional actual ha vist com una condició indispensable per ser un bon professional és ser creatiu, no només en feines "creatives" com poden ser la publicitat, l'enginyeria, etc. Una persona creativa té un ventall molt més ampli de solucions a qualsevol entrebanc o problema. La creativitat s'associa amb la imaginació i el pensament divergent, ja que sovint sorgeix del dubte, de replantejar un assumpte des de diferents angles, en un procés on intervenen la intuïció i la memòria. Per tant, qualsevol treballador/a que hagi desenvolupat aquestes qualitats realitzarà una feina molt més completa i perfecta, a la vegada que la pròpia persona se sentirà molt més realitzada i gratificada.

Cal doncs seguir donant més rellevància a matèries com les matemàtiques o els idiomes i menyspreant o considerant com les "maries" a les matèries creatives com la plàstica, la música, el teatre o la dansa? Cal seguir pensant que els infants que triomfaran més a la vida seran aquells que facin una carrera universitària basada en les matèries abans esmentades?

Tot i que, en el nou currículum dins de les competències comunicatives, hi trobem la competència artística i cultural, i també inclou la capacitat de crear produccions artístiques pròpies o expressar continguts a través de diferents mitjans artístics, no parla de la importància de fomentar-les, promocionar-les i valorar-les.

Encara que, què vol dir fomentar-les i promocionar-les? Vol dir ensenyar a fer flors com la de dalt? Vol dir que

el/la mestre/a dibuixa una castanya enorme i tots els infants han de pintar-la de color marró i sense sortir-se de la ratlla?

Portem massa anys creient que fomentar la creativitat és dir com s'ha de pintar, com s'ha de dibuixar, o simplement donar opció, en les estones mortes, de fer un dibuix lliure.

A 0-3 encara és més difícil saber com fomentar la creativitat. Cal observar i experimentar què estan cercant realment els infants. Experimentar vol dir facilitar als i les alumnes els estris necessaris. Ells i elles, per si sols, aniran descobrint com utilitzar-los, quins resultats en treuen i, com els apliquen per aconseguir noves fites. És imprescindible deixar de banda els prejudicis, dels quals tirem massa sovint, per saber què els interessa, què cerquen i què necessiten per portar a terme el desenvolupament correcte de la seva creativitat.

PROJECTE CREA'T • INFANTS A L'ESCOLA BRESSOL

METODOLOGIA D'APLICACIÓ

Des de l'octubre de 2010, amb una periodicitat setmanal, el Projecte Crea't s'ha estat duent a terme a la nostra escola bressol. Aquest curs, 2011-12, el claustre de l'EBM El Lligabosc ha aprovat de seguir portant-lo a terme. Els infants que el realitzen no són sempre els mateixos, és a dir, a mida que creiem que els deixa d'interessar el projecte, els donem uns dies de descans i així poden realitzar-lo altres alumnes. S'intenta que el grup no sigui superior a deu alumnes per sessió; així, podem mantenir un clima agradable i les dues mestres que el porten a terme, atendre i realitzar totes les tasques que comporten el projecte. Tant dia a dia, com setmana a setmana, cada infant participa el temps que necessita, marcant-nos ell, la seva trajectòria.

La idea inicial partia d'oferir un suport de paper, mida DinA3 (ja que aquesta mida els és prou gran) i els tres colors primaris (blau, vermell i groc) posats, estratègicament, damunt el paper i, aquest, enganxat a la taula ja que si no, es va bellugant. La intenció era que treballessin els colors separatament i, a continuació, els comencessin a barrejar. Normalment no deixem que els infants triïn els colors, els hi oferim a criteri de la mestra: a la tardor grocs i marrons, a l'hivern colors freds, etc. o, algunes escoles bressol, treballen cada color independentment.

Damunt la taula, al costat del paper, tenien una selecció d'estrís per pintar: pinzells de diferents gruixos, esponges, raspallets, espàtules, etc. en suficient quantitat com per haver-n'hi, per cada infant, com a mínim, un de cada mena. Els primers dies, no vèiem cap connexió ni finalitat en el que feien els infants, només anàvem fent fotografies de tot el que passava i, un cop acabada la sessió, arxivava i redactava tot el que havien fet.

Després de la sessió del 3r dia, vaig agafar tot el material i el vaig escampar damunt la taula. Poc a poc vaig anar entenent la seva evolució, què estaven treballant, què els interessava i què no, i cadascun d'ells, cap on intentava anar. Va ser un gran descobriment per a mi, com un premi a la fe, sense prejudicis, que havia posat en el projecte. Sabia que els infants els interessaria la plàstica, els colors i que l'entendrien com un llenguatge més.

Així va ser.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

Des del primer dia, una educadora posava les bates als infants i l'altra preparava el material damunt les taules.

Un cop posades les bates els explicàvem, breument, què pintarien. Cada infant tenia un paper DinA3 enganxat a la taula, amb 4 infants per taula de manera que no es molestessin els uns als altres. El dia de més alumnes van ser 3 grups de 4, 12 infants. Els estris de pintar, pinzells de diferents gruixos i mides, rodets, esponges, espàtules, etc. col·locats al mig de la taula on tots tinguessin accés.

Després conduïem cada infant davant d'un suport. A cada suport posàvem una inicial de l'infant per poder-ne fer el seguiment i, a la vegada, no escriure el nom clarament per a posteriors presentacions del projecte. En tot moment anava captant amb la càmera de fotos tot el que feien, ja que la seva feina no s'atura ni té un camí a seguir cercant l'obra final.

Començaven a pintar com si sabessin molt bé què havien de fer. Només alguns infants molt concrets dubtaven abans de començar. Cadascú concentrat en la seva feina i, rarament, pendents de la resta de companys i companyes. El silenci sempre va ser la tònica imperant.

Vaig detectar que necessitaven poder-se netejar i demanar més pintura quan la necessitessin.

A mida que ells o elles decidien que ja havien treballat prou, els netejàvem les mans, els trèiem les bates i es posaven a jugar, sense fer soroll, en un racó de la classe, a un joc d'encaixos o de construccions.

L'estona de dedicació de cada infant va oscil·lar entre 7 i 45 minuts. Cadascú utilitzava el temps necessari i acabava quan ho creia convenient.

Vaig veure que el suport de paper no podia satisfer les seves expectatives ja que, amb la humitat de la pintura s'esqueixava i, a més, no permetia esborrar-se. Vaig canviar el paper per un suport de cartró folrat

d'*aironfix* blanc. Aquest suport no només permetia esborrar i tornar a començar (assaig-error) sinó que permetia pintar i damunt fer esgrafiats amb les puntes posteriors dels pinzells. També creava unes textures especials en impressionar amb les esponges damunt de pintat. Vaig afegir estris naturals com fulles diferents, plomes, bastons, etc.

A mida que passaven els dies i els infants anaven treballant, anava decidint qui es quedava en el projecte perquè encara tenia feina a fer o qui el deixava perquè no era el seu moment idoni.

Vaig elaborar una llista d'assistència (Annex 1) per assegurar-me que tothom n'havia tingut l'oportunitat suficient per poder realitzar-se plàsticament. Cal tenir en compte que cada infant està en un moment maduratiu diferent i que pot ser que en el moment proposat de participar en el Projecte Crea't, l'infant en qüestió no estigui obert a aquests aprenentatges.

Amb alguns vaig provar una nova proposta: en lloc de posar la pintura en el mateix suport, els la posava en una safata a banda, així podien discriminar i elegir els colors amb els que volien treballar. Al cap d'uns dies, aquesta proposta la vaig fer extensiva a tot el grup.

A mida que avançaven les sessions anava veient com evolucionaven i què necessitaven per seguir aprenent, ells i jo. El curs se'm va quedar curt i quedaven moltes propostes per fer. Tot i que aquests infants marxaven de l'escola al juliol, el Projecte Crea't no s'acabava aquí, el proper curs 2011-12 havia de seguir treballant amb els nous alumnes de 2-3 anys.

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Vaig elaborar un document d'avaluació (Annex 2) de cada sessió, on valorava, en conjunt, l'evolució de tot el grup i, particularment, a cada infant.

Simultàniament vaig crear una carpeta per alumne i alumna, on vaig desar les fotografies de cada dia d'activitat. Cal recordar que s'havia de fotografiar tot el procés diari de cada infant, ja que, en el seu cas no hi ha fi de l'obra, sinó que els seus resultats són efímers, i un cop assolits, l'infant repinta o esborra.

Amb el Projecte Crea't, mentre anava treballant, anava veient que no només treballàvem la plàstica, sinó que era un aprenentatge global.

Cada infant feia la seva evolució, única i diferent de totes, però a mida que s'anaven incorporant nous i noves alumnes, alguns patrons es repetien i es consolidaven els resultats.

Amb l'estudi dels documents abans esmentats, puc elaborar els següents resultats del Projecte Crea't del curs 2010-11:

- A diferència dels adults, els infants no cerquen fer una obra que quedi plasmada en el suport, ells proven i investiguen i, els resultats que queden no tenen cap importància, només compta l'aprenentatge que n'hagin pogut fer.

- Per fer experimentació de qualsevol material necessiten temps. És a dir, el primer dia només exploren el material, el segon comencen a interactuar, el tercer poden començar a veure resultats, etc. Per tant, el mínim que concedíem a cada infant era tres sessions.

- El primer color que discriminen i utilitzen els infants és, majoritàriament, el vermell i, després, el groc.

- Alguns més ràpid i altres més lentament s'adonaven de l'espai total del que disposaven i tenien la necessitat

d'omplir-lo. Aquesta necessitat la tenim com a humans, la història de la pintura no ha conegut els espais buits dins un quadre, fins a finals del segle XX.

- Alguns alumnes necessiten tenir tots els estris dins el suport, concebut aquest com espai propi. No els fan nosa per pintar. A mida que avancen les sessions van apartant-los per poder treballar millor.

- Els primers dies, la barreja de colors és molt bruta, sempre queda un to marronós uniforme. Més cap endavant elaboren barreges netes, que donen colors com el verd, el taronja, etc.

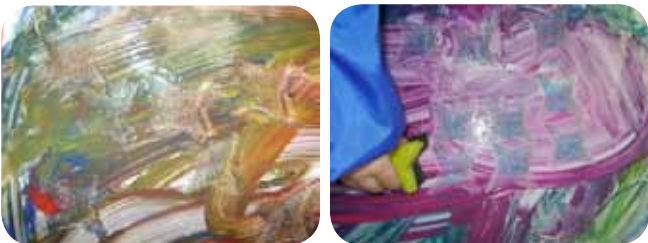
- El seu domini de l'eina cada vegada és més segur. Només cal observar com l'agafen, al principi i al final.

- Quan fan esgrafiats, amb un estri amb punta, damunt la pintura ja escampada, fan un traç segur, sense por, que recorda l'escriptura japonesa. L'aprenentatge de la nostra escriptura ens farà perdre aquest traç elegant, només el trobarem en algunes signatures.

- La gran majoria comença treballant amb els rodets, són fàcils d'agafar i omplen homogèniament l'espai. Després van agafant altres estris com són les esponges que, si les utilitzen damunt la pintura i sense arrossegar, deixa impressionada la forma. Discriminen aquests

procediments i els utilitzen a conveniència. Fan servir els estris selectivament i amb un grau important de domini.

- Cada vegada els infants s'embruten menys. Aprenen a netejar-se si és convenient (a ser més autònoms), però també aprenen a tenir cura de no embrutar-se.

- El traç és ondulant i repetitiu, com un principi d'imitació a l'escriptura i que denota un control notable de l'eina.

- En donar-los plomes per pintar, la majoria, instintivament ja que no en tenien model, van utilitzar-les per pintar amb la punta del canó, tal com s'utilitzaven antigament per escriure. Una sola alumna va utilitzar-la com a suport per pintar-hi al damunt.

- En oferir-los les safates amb els colors, alguns infants no podien controlar dos espais a l'hora i col·locaven la safata damunt el suport i pintaven dins d'aquesta. Al cap de poques sessions, havien après a dominar els dos espais.

- Amb el Crea't van descobrir un nou llenguatge per expressar-se i, per tant, una via més per realitzar-se com a persones. Aquesta seqüència de fotos explica la interacció entre dos infants que, sense dir-se paraula, es van comunicar a través del que pintaven.

EVOLUCIÓ GENERAL EN IMATGES

A continuació he fet una selecció de diferents fotografies on queda reflectida l'evolució de tot el grup sense voler entrar en cada infant.

1r dia

2n dia

3r dia

A partir del 4t dia

PROJECTE CREAT • MESTRES O EL TALLER DE CREATIVITAT

JUSTIFICACIÓ

Com a directora de l'EBM El Lligabosc formo part del Consell de Coordinació Pedagògica, òrgan directiu de totes les Escoles Bressol Municipals i "Ralet, ralet" de Reus, format per totes les directores i la tècnica de 0-3 de l'Ajuntament de Reus, Núria Bruno. El CCP havia d'organitzar la formació per a totes les educadores que treballen a les EBM i la resta de directores em van proposar, coneixent el meu passat artístic, de fer un taller de plàstica. Tenia molt clar que no volia fer un taller on donar fórmules magistrals de com fer treballs manuals amb els infants. Si t'ensenyen a fer una marieta amb paper de seda només sabràs fer una marieta amb paper de seda. Crec que això no serveix per res, cal despertar la creativitat de cada educador/a i incentivar-la i potenciar-la. Si ell o ella descobreix que té sensibilitat i prova d'anar-la aplicant, no li caldran fórmules magistrals, serà capaç d'inventar-les per ell o ella mateixa. D'aquí va néixer el Taller de creativitat. Un curs de dues hores, del qual vaig fer quatre sessions per poder treballar en grups petits d'un màxim de 20 persones. El curs tenia diferents propòsits:

- Explicar per damunt la teoria dels colors.
- Demostrar que són molt més creatius els infants de 2 anys que les persones adultes.
- Explicar el Projecte Crea't elaborat a l'escola de què sóc directora, l'EBM El Lligabosc, com exemple d'experimentació plàstica.
- Fer veure que la informació és molt important per crear, que no és suficient amb la intuïció.
- Despertar la sensibilitat i el gust per l'art.

Al Taller de creativitat, ofert durant el curs 2010-11, hi van assistir totes les educadores, educadors i personal de suport

de les EBM de Reus. En total unes 80 persones. Va ser un curs de 2 h previst per a 3 sessions destinades als tres cicles de 0-3: 0-1, 1-2 i 2-3. Com que el grup de 2-3 era molt nombrós, el vaig repartir en dues sessions i van quedar les dates següents: 3 de març, 14 d'abril, 12 i 19 de maig de 2011. Les 4 sessions es van fer al Centre de Recursos Pedagògics, on van poder disposar d'espai suficient i els mitjans informàtics necessaris.

L'apunt de creativitat serà un cicle de dos cursos, dins la formació de Pla de Zona del Centre de Recursos Pedagògics de Reus, de 10 hores cadascun, repartits en 5 sessions de 2 hores i destinats, un, a mestres d'educació infantil (0-3 i 3-6) i un altre, a mestres de primària. Ambdós s'oferiran durant el primer trimestre del curs 2011-12.

DESCRIPCIÓ

El desenvolupament del Taller de creativitat era el següent:

1 Presentació: qui sóc i per què el CCP em van proposar de fer el taller.

2 Pintar sensacions. Abans de donar qualsevol informació volia que les educadores pintessin amb les

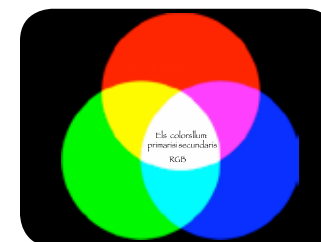
mateixes premisses dels infants: un suport de paper mida DinA3, els tres colors primaris i estris de tota mena per pintar. La proposta, per evitar el dibuix figuratiu, era de pintar sensacions: felicitat, alegria, pena, angonya, etc.

3 PowerPoint dels quadres de color.

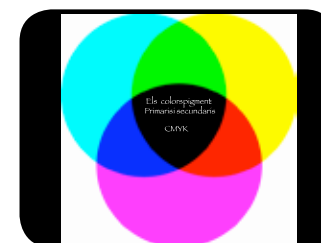
Els colors considerats primaris van ser el vermell, el groc i el blau fins al 1950. Fins aquest moment, es creia que a partir d'aquests 3 colors es podia aconseguir tota la paleta cromàtica, i en part així era. Però el 1950 es va descobrir la llum elèctrica i això va fer canviar algunes coses. Van començar a fer proves amb focus de diferents colors i van descobrir que no era el mateix treballar amb **colors llum** (translúcids) que amb **colors pigment** (opacs).

Així van descobrir que amb **colors llum**, els primaris per poder aconseguir el ventall més ampli de coloració, eren el vermell, el verd i el blau; les seves interseccions donaven els colors secundaris: groc, cian i magenta i la suma de tots, el blanc. Aquesta és la base de la coloració de qualsevol televisor o pantalla en color. Aquest sistema s'anomena: RGB, en anglès les inicials de *red*, *green* i *blue*.

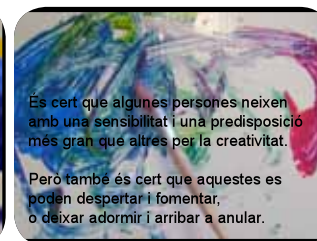
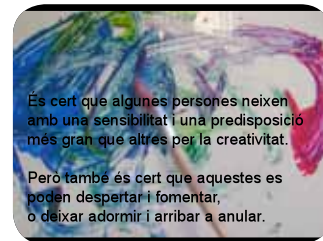
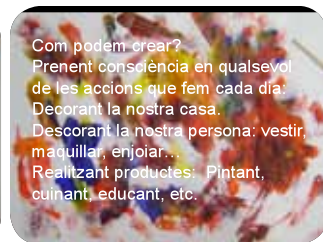

Els següents descobriments van demostrar que els **colors pigment** primaris eren el groc, el magenta i el cian (secundaris dels colors

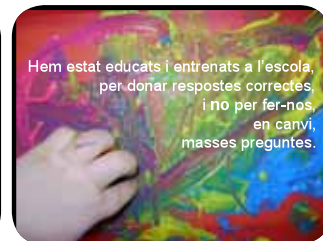
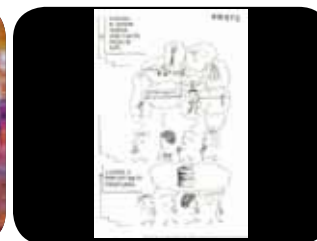
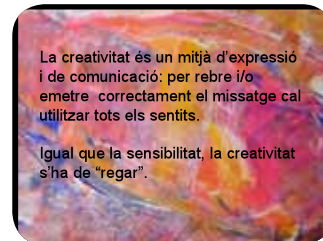
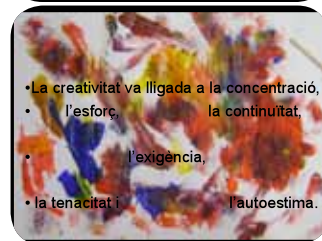
llum) i que la seva intersecció donava els colors pigment secundaris: el blau, el verd i el vermell (primaris dels colors llum). La suma de tots és el negre. D'aquí parteixen els colors de qualsevol impressora de tinta: el groc, el magenta i el cian. En lloc de fer el negre a partir de la seva suma, s'elabora directament i abarateix costos. Aquest sistema utilitzat en impressió mundialment s'anomena: CMYK. En anglès les inicials del cyan, magenta, yellow i key (negre).

4 PowerPoint Projecte Crea't.

i per il·lustrar-ho els passo el PowerPoint Mestres en acció. Resum:

a) Aquestes pintures corresponen a les fetes només iniciar el taller. Per tant, les mestres no tenen cap informació que no sigui la pròpia. Cal destacar que, malgrat la proposta de pintar sensacions per evitar el figurativisme, la majoria tiren de patrons preestablerts i socialment ben vistos: la lluna, el cor, el sol, etc. Costa moltíssim pintar abstracte. Una persona adulta ha de tenir diverses premisses per llançar-s'hi. Les pintures fetes amb aquests criteris porten una data (del dia que van ser fetes) i una A.

5. PowerPoint Projecte Crea't Infants. L'explicació és la del punt 1 del projecte.

6. Com creen les mestres. Després d'haver començat el taller pintant i amb l'explicació posterior del Projecte Crea't Infants, els explico els prejudicis que arrosseguem els adults

b) Després de presentar a les mestres el treball desenvolupat pels infants i un col·loqui sobre la creativitat, les mateixes mestres van pintar així: (el grup d'aquestes pintures porten una data i la lletra B).

RECURSOS PLÀSTICS

Com ser creatius a l'escola:

Al Taller de creativitat també vam dedicar un temps a parlar de com aplicar aquests coneixements a l'escola.

1. No voler caure en els criteris de sempre. Els infants tindran el bon o mal gust que nosaltres els donem i amb el temps els aniran modificant personalment. Per tant, és erroni el prejudici que els infants entenen més un dibuix del Disney, pintat amb colors pastel, que un quadre de Miró.
2. Els infants entenen l'art conceptual. L'obertura de criteris i la tolerància davant una obra d'art és molt més amplia per un infant que per a un adult; aquest últim té prejudicis, l'infant encara no. Els infants entenen la màgia com una realitat més, no desconfien, no cerquen la trampa.
3. Incentivar la imaginació dels infants. No donar-los tota la informació, deixar que siguin ells els que acaben d'inventar: (una joguina amb material de rebuig, una disfressa amb paper de diari, etc.). Car tenir en compte que una joguina massa definida perd la seva finalitat.
4. A l'hora de decorar espais de l'escola, fer una pluja d'idees entre tot l'equip. La pluja d'idees permet l'error, i de l'error,

de la bajanada, poden sortir resultats genials i innovadors. 5. Mai tancar-se a la informació. La creativitat mai surt del no-res. Cal buscar, mirar, comparar i renovar. Però sobretot, treballar-ho, estripar molts papers, lluitar per aconseguir el resultat idoni. Picasso deia: *"Quan em ve la inspiració, sempre em troba treballant"*.

Procediments:

1. Com retallar:

Retallar sembla una activitat molt fàcil per a un adult. Ho és, però cal tenir unes premisses. Saber quina part del paper és la que volem utilitzar i quina és rebuig. La de rebuig, si no parlem de trossos grossos que cal guardar per a altres treballs, hem d'aprofitar a tallar-la sempre de fora cap a dins, i fer els trossets que calguin de rebuig per poder arribar fàcilment als racons de la part bona.

Aquestes normes són aplicables també a fang o pasta de galetes. Si retallem alguna pasta cal aixecar la part sobrera, mai la part bona.

Sempre que retallem rectes cal utilitzar una guillotina o un cúter amb un regle. De tota manera, a vista d'ull, sempre es veuen millor les corbes que les rectes (és difícil veure-les ben fetes) i sempre es veuen millor les formes irregulars que les geomètriques (quadrat, circumferència, etc). Les tisores amb tall de zig-zag dissimulen les inexactituds.

Qualsevol cosa que vulguem fer que quedi bé, millora molt amb un marc. Aquest pot ser de cartolina o paper. Només cal fer-lo de la mida del que volem realitzar i retallar amb un cúter la part central.

Sempre que primer hàgim de marcar per on volem tallar, cal fer-ho amb llapis dur (que no deixi molt de residu) i pel darrere del treball.

2. Com pintar:

Pintar també sembla molt fàcil, però sovint tenim sorpreses i/o resultats inesperats.

- Com barrejar colors. Sempre partint del més clar. Mai arri-

barem al carbassa si partim del vermell afegint groc. Si partim del groc, amb molt poc vermell tindrem, ràpidament, el carbassa.

- Si hem de pintar superfícies més grans (a partir de DinA3) és recomanable fer reserves. És a dir, amb un tros de paper inservible, tapar les parts que no hem de pintar i a la vegada, fer retallant la forma adequada, així la vora ens quedarà ben delimitada i, a part de treballar de manera més còmoda i ràpida, el resultat serà molt més correcte.
- En pintar superfícies, cal mantenir sempre la mateixa direcció del traç.
- Quan el resultat desitjat ho permeti, podem difuminar els que hem pintat i així aconseguim que es vegi uniforme. Per exemple: pintem amb ceres i després ho difuminem amb un cotó.
- Primer pintem tot l'espai (mural, cartolina, etc.) i després, retallem les formes que li volem donar. Mai al revés.

PROJECTE CREA'T PARES I MARES

LA REUNIÓ

El 14 de juliol vam convocar, mitjançant una circular (Annex 3), tots els pares i mares dels infants de 2-3 de l'EBM El Lligabosc. Tot el curs havíem treballat la creativitat amb els seus fills i filles i creiem que havia arribat el moment de, tot acomiadant el curs, fer-los saber per què i com ho havíem fet.

Primerament vaig explicar-los d'on venia la meua fal·lera per treballar la creativitat. Abans de seguir explicant com havíem treballat amb tot el grup, havia d'explicar-los com pensa i actua un infant. Així podria fer més entenedor perquè per a uns infants havíem encertat el moment i per a altres, no. De tota manera, els vaig proposar d'explicar-los el que havíem fet de manera global, així ells podrien seguir treballant amb el seu fill o filla i, si algú desitjava tenir una informació més individual, restava a la seva disposició per a una propera reunió.

Per posar-nos a la pell d'un infant a l'escola, hauríem d'imaginar-nos que estem en una festa, una celebració en un país on no entenem l'idioma. Si aquest país és occidental observaríem els gestos i tiràriem de la vostra experiència social (com comportar-se correctament en societat); intentaríem interpretar els seus gestos i amb 4 somriures us en sortiríem

prou bé. Però si la festa on us trobeu és en un país remot on no coneixeu ni l'idioma ni els costums, patiríeu molt més ja que, com sabeu, hi ha gestos que en algunes cultures són afalagadors i en d'altres molt despectius. Per tant, estaríeu amb els cinc sentits pendents de tot el que passa i intentaríeu nadar i guardar la roba. I mentre us trobeu en aquesta situació tan delicada, algú ve i us diu: per què no et poses a pintar? Oi que per més que us obliguin a pintar el que menys us preocuparà serà com i què pinteu? Oi que teniu problemes molt més importants en aquest moment? Doncs els infants estan en un procés semblant, i a més, no tenen ni els vostres recursos ni la vostra experiència. Alguns encara que ja hagin acabat l'adaptació no es mouen amb soltesa i se senten indefensos respecte a la resta del grup.

Per alguns infants en canvi, la creativitat plàstica és un mitjà d'expressió més fàcil d'utilitzar que el verbal, i amb més d'un o d'una alumna "callat o callada" hem tingut grates sorpreses. És més, per a alguns, aquest mitjà d'expressió no té límits, ni infraccions, ni errors, ni ningú els ha dit com s'ha de dibuixar una flor i que si no ho fa així ho farà malament.

Per tant, el meu missatge als pares i les mares era clar: doneu-los eines per treballar i deixeu-los fer. Si us demanen consell doneu-los models adequats, és a dir, **no els dibuixeu una flor, doneu-los flors de tota mena.**

Lligat amb el Projecte Crea't, a l'EBM El Lligabosc, ens plantejem la importància d'educar els sentits, d'ensenyar-los a utilitzar cadascun d'ells per disposar de tota la informació que ens rodeja, a ser crítics, a ser objectius i no deixar-se dur pels corrents o les modes.

Els vaig parlar de totes les sensacions que comporta l'acte creatiu: emoció, satisfacció, concentració, esforç, passió, complicitat, trempar, innovació, la **continuïtat**, la tenacitat, l'autoestima, etc.

L'acte seguit els vaig il·lustrar amb el PowerPoint Projecte Crea't Infants on vaig afegir fotos del grup treballant, ja que en les fotografies del PowerPoint no es veuen les cares.

L'explicació amb què vaig argumentar-lo va ser la de l'Avaluació del projecte. Va ser una reunió distesa i força participativa ja que el projecte va interessar molt als pares i les mares. Amb alguns d'ells he fet, posteriorment, reunions individuals.

En finalitzar la reunió vam fer entrega d'un diploma a cada infant com a mostra de la seva participació en el projecte.

EL SEGON TALLER PER A MESTRES L'APUNT DE CREATIVITAT

L'EDUCACIÓ DE LA SENSIBILITAT. ELS SENTITS

Aquesta és la segona proposta de formació, adreçada ara, a un sector més ampli: mestres d'educació infantil (0-3 i 3-6 anys) i mestres de primària. El curs forma part de l'oferta de Formació de Pla de Zona del Departament d'Educació a través del Centre de Recursos del Baix Camp a Reus.

Són dos cursos de 10 hores cadascun, repartits en sessions de dues hores i periodicitat setmanal. Les deu sessions ocuparan tot el primer trimestre del curs 2011-12.

Aquest curs serà una reflexió, no només sobre la creativitat, sinó una recerca cap a la sensibilitat, a través de la descoberta dels sentits.

No seran receptes per aplicar als alumnes. Serà un viatge personal cap a un món interior més ric.

El ritme actual ens porta a seguir unes modes i rutines que ens marquen i que, sovint, ni ens adonem que seguim. Actualment està més ben vist saber els avenços tecnològics d'aparells de telefonia i informàtics, que gaudir d'una bona pel·lícula, un bon llibre, o en última posició, escoltar música sense fer res més a la vegada.

A cada sessió treballarem un sentit. A part dels cinc sentits parlarem també de la **sinestèsia**, que és la barreja d'impressions de sentits diferents. Un sinestètic pot, per exemple, sentir colors, veure sons, i percebre sensacions gustatives en tocar un objecte amb una textura determinada. És per això, que en treballar els sentits cercarem la intersecció entre ells per tal de poder despertar una major sensibilitat i, amb ella, obrir la porta de la creativitat amb un mateix i amb els altres.

Apunt de Creativitat

Curs de 10 h
CRP Baix Camp
Guió 1r dia

Presentació. Qui sóc. Què serà el curs.

La creativitat innata i educar la creativitat.

Intentar crear, en vosaltres, la necessitat de crear. De plan-tejar-vos de fer les coses diferents.

La creativitat i la sensibilitat. L'època d'abans amb més con-tacte amb els elements. Què és el disseny. Disseny industrial.

Sensibilitat. Educar els sentits. Si aguditzem els sentits se-rem més exigents. Tenim els sentits adormits: coca crua, truita, etc.

Treballarem els sentits, cadascun i barrejant-los, ja que la societat de la informació ens ha fet massa interactius.

Re-educar els sentits.

Sistema vestibular. Equilibri i orientació.

Sinestèsia (contrari d'anestèsia). Dibuix i text.

El conformista no crea, deixa que li diguin quines són les seves preferències:

Llistat de marques de roba. Llistat de pintors s. XX.

Conceptes erronis quan diem que fem plàstica. Quan pin-tem la castanya estem treballant conceptes matemàtics, no plàstica.

P. P. Apunt de creativitat

Recuperar la tranquil·litat, donar-nos temps, gaudir dels sentits.

Per entrar per la porta gran de la informació s'han de tenir **padrins**. Aquests ens transmetran la informació carregada d'emocions, i aleshores nosaltres obrirem el calaixet de les emocions i la informació ens entrarà més endins i més directa.

PP Projecte Crea't Infants

PP Quadres

ANNEXOS

LLISTA D'ASSISTÈNCIA

PROJECTE CREAT · CURS 2010-2011 · GÍNJOLS																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Enzo																			
Isabel																			
Cesc																			
Sofia																			
Martí																			
Paula Mo																			
Ivan																			
Naya																			
Marta																			
Carla Sa																			
Adrià																			
Sílvia																			
Max																			
Lua																			
Jimena																			
Maria																			
Aarón																			

AVALUACIÓ
PROJECTE CREA'T · AVALUACIÓ

Sessió núm.:

Temps 1r alumne:

Temps darrer alumne:

Data:

Nombre d'alumnes:

Material:

Presentació del material:

Avaluació conjunta:

AVALUACIÓ PER ALUMNE/A

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

Nom:

.....

.....

CONVOCATÒRIA DE LA REUNIÓ DE PARES I MARES

A: Annex3
a/c:
c/o:
Assumpte: Rm: Darrera reunió

--- Remès per Núria Saló Jubany/ajreusdom el 17/10/2011 10:12---

De: Núria Saló Jubany/ajreusdom
Per a:
Data: 05/07/2011 13:03
Assumpte: Darrera reunió

Benvolgudes famílies,
Durant l'actual curs, els vostres fills i filles han gaudit del Projecte Crea't. Aquesta ha estat una manera nova de treballar la creativitat amb els infants de 2-3 anys. Es tracta d'un procés d'investigació de com descobrim la plàstica, els colors, la forma, etc. És innovador ja que sovint pressuposem, massa, com i què aprenen els nostres infants, sense saber-ho del cert. Creiem que com a pares i mares, heu de ser partícips d'aquest projecte i saber una faceta nova dels vostres fills i filles. No només us en volem informar, sinó, a més, concienciar-vos de la necessitat de seguir potenciant la creativitat dels vostres infants.

Us convoquem el proper dia 14, a les 3 de la tarda, a l'escola.

Per tal de que hi puguin assistir el màxim de pares i mares, us oferirem servei de guarderia.

Us hi esperem!

Núria Saló Jubany
Directora de l'EBM El Lligabosc
nsalo@reus.net
Tel. 977 010 244 ext. 2715
Mòb. 651 874 719

